

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizin Yüksekova ilçesine bağlı Kadıköy (Qadyan) köyünün Mamak (Manunan) mezrasına giden yolun yaklaşık 2 kilometrelik kısmı, 20 yıldır ciddi bir ulaşım sorunu olarak varlığını sürdürmektedir. Mezranın Kadıköy köyü ile bağlantısını sağlayan bu toprak yol, özellikle kış ve bahar aylarında daha da kötüleşmekte, yurttaşların günlük hayatını ve temel hizmetlere erişimini ciddi biçimde zorlaştırmaktadır.

Mezrada yaşayan yurttaşlar, yıllardır yerel yönetimlere ve ilgili kurumlara başvuruda bulunmuş, fakat bu konuda somut bir adım atılamamıştır. 25 Haziran 2024 tarihinde İçişleri Bakanlığı'na bu sorunun çözülmesi amacıyla soru önergesi vermiş olmamıza rağmen, aradan geçen zaman zarfında ne yazık ki herhangi bir çalışma başlatılmamıştır. Bozuk yol, eğitim, sağlık, sosyal hayat ve ekonomik faaliyetler açısından büyük aksaklıklara neden olmaktadır. Mezrada eğitim taşımali yöntemle sağlandığından, öğrenci servisleri kış aylarında büyük güçlüklerle karşılaşmakta ve eğitim aksamaktadır. Ayrıca, mezrada yaşayan engelli bir yurttaşın özellikle kış aylarında acil sağlık ihtiyaçlarına hızlı şekilde ulaşamaması hayati riskler taşımaktadır.

Anayasa'nın 23. maddesi, kişilerin seyahat özgürlüğü ve ulaşım hakkını güvence altına almaktadır. Ayrıca, yol ve altyapı hizmetleri devletin sağlamakla yükümlü olduğu temel kamu hizmetlerinden biri olup, köy ve mezra yollarının yapım ve onarımı, yurttaşların temel hak ve hürriyetlerine saygı gereği, ivedilikle ele alınması gereken bir konudur. Anayasa'nın 56. maddesi ise, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını düzenlemekte olup, toz ve kötü yol koşulları bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.

Mamak mezrasından bize ulaşan yurttaşlar, bu yolun yıllardır yapılmaması nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadır. Özellikle yerel basın organları da mezra halkının sorunlarını dile getirmiş, 9 Eylül 2024 tarihinde Yüksekova Halkın Sesi Gazetesi aracılığıyla bu sorun yeniden gündeme taşınmıştır. Yolda meydana gelen toz bulutları ve araçların geçişinde oluşan çukurlar, bölgedeki yurttaşların hem maddi zarar görmesine hem de sağlık açısından tehdit altında kalmasına neden olmaktadır.

20 haneden oluşan Mamak mezrası yurttaşlarının talebi, Kadıköy köyü ile mezra arasındaki 2 kilometrelik stabilize yolun asfaltlanarak kullanışlı hale getirilmesidir. Bu yolun iyileştirilmesi, bölge halkının Anayasal haklarının korunması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, mezra yolunun onarılması ve yurttaşların uzun süredir yaşadığı mağduriyetin giderilmesi için Bakanlığınızın ivedilikle harekete geçmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Kadıköy Köyü'ne bağlı Mamak Mezrası'nın 2 kilometrelik yolunun iyileştirilmesi için Bakanlığınız tarafından bugüne kadar herhangi bir proje geliştirilmiş midir? Proje geliştirilmişse, hangi aşamada olduğu ve ne zaman uygulamaya konulacağı konusunda bilgi verebilir misiniz?
2. Yolun 20 yıldır yapılamamış olmasının temel sebepleri nelerdir? Bu süreçte yerel yönetimlerle ilgili kurumlar arasında yaşanan koordinasyon eksikliği veya bütçe yetersizliği gibi sorunlar mevcut mudur?
3. Anayasa'nın 23. maddesi gereği, yurttaşların seyahat özgürlüğü ve ulaşım hakkının güvence altına alınması devletin yükümlülüğü altındadır. Mezra halkının yıllardır süren mağduriyetinin giderilmemesi, bu Anayasal yükümlülüğün ihlali olarak değerlendirilebilir mi?
4. Mezrada yaşayan engelli bir yurttaşın sağlık hizmetlerine hızlı bir şekilde erişememesi, acil durumlarda hayati riskler taşıyabilecek bir ihmal değil midir? Bu duruma ilişkin Bakanlığınızca alınacak özel önlemler var mıdır?
5. Taşınmalı eğitim sistemi kapsamında, yolun bozuk olması sebebiyle öğrencilerin okula ulaşmakta yaşadıkları zorluklar hakkında Bakanlığınıza bir geri bildirim yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bu konuda ne tür tedbirler alınmıştır?
6. 9 Eylül 2024 tarihinde Yüksekova Halkın Sesi Gazetesi'nde yer alan yerel basın haberlerine göre, mezra halkının yol sorununa ilişkin talepleri kamuoyuna taşınmıştır. Bakanlığınız bu talepler doğrultusunda bir inceleme veya çalışma başlatmış mıdır?
7. Anayasa'nın 56. maddesi gereği sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı, yurttaşların temel haklarından biridir. Mezra yolunun bozuk olması nedeniyle oluşan toz ve kötü yol koşulları, bu Anayasal hakkın ihlali sayılmakta mıdır? Bu konuda hangi adımlar atılacaktır?
8. Mezra halkının temel kamu hizmetlerine erişimini zorlaştıran bu yol sorunu, ekonomik faaliyetlerini de olumsuz yönde etkilemektedir. Yolun düzeltilmemesi sonucunda ortaya çıkan maddi zararların tazmini konusunda herhangi bir destek sağlanacak mıdır?
9. Bakanlığınız, köy ve mezra yollarının yapım ve onarımı konusunda yerel yönetimlerle nasıl bir iş birliği yürütmektedir? Kadıköy Köyü ve Mamak Mezrası yolunun onarımı sürecinde yaşanan tikanıklıkların çözümü için bir plan var mıdır?
10. Mamak Mezrası yolunun asfaltlanarak kalıcı bir çözüm sağlanması talebi karşılanacak mıdır? Bu taleple ilgili olarak Bakanlığınızın belirlediği bir zaman çizelgesi mevcut mudur?
11. 25 Haziran 2024 tarihinde Bakanlığınıza sunduğumuz soru önergesine istinaden herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır? Önergeye verilen yanıt ve bugüne kadar yapılan çalışmalar nelerdir?